

הקדמת ספר זוהר

(דף א ע"א)

רבי זקניה (גא' רבי אלעזר) פתח, כתיב, (ישעיהו ט) בשושנה בין החוחים. מאן שושנה, דא כנסת ישראל. (וכן דאית שושנה אית שושנה), מה שושנה דאיהו בין החוחים אית בה סומק וזוהר, אוף כנסת ישראל אית בה דין ודקמי. מה שושנה אית בה תליסר עלין. אוף כנסת ישראל אית בה תליסר מקילין ודקמי דסחרין לה מכל סתרהא. אוף אלהים דהקא משעתא דאדבר אפיק תליסר מיכין לסתרא לכנסת ישראל ולגטרך לה.

ה' כתר אדבר זמנא אחרא. אמאי אדבר זמנא אחרא. בגין לאפקא חמש עליון מקיפין דסחרין לשושנה. ואנן חמש אקרון ישועות. ואנן חמש תרעין. וכל דא כתיב (ישעיהו ט) כוס ישועות אשא דא כוס של ברכה. כוס של ברכה אצטרין למתיו על חמש אצבעאן ולא יתיר. כגונאן דשושנה ותיבא על חמש עליון מקיפין דוגמא דחמש אצבעאן. ושושנה דא איהו כוס של ברכה. מאלהים תנגא עד אלהים תליתאה חמש מיכין. מכאן ולהלאה אור דאתברי ואתנגין ואתקליל בקרית ההוא דעאל בשושנה (ס"א דא) ואפיק בה ורעא. דא אקרי עץ עושה פרי אשר ורעו בו. והוא ורע קיימא כאות ברית ממש. וכמה דריוקא דברית אדרע בארבעין ותרין וזוגין ההוא (ס"א דא) ורעא, דך אדרע עץ שמה גלימא מפרש בארבעין ותרין אתון דעוקרא דבראשית.

בראשית, רבי שמעון פתח (ישעיהו ט) הנענים נראו בארץ. הנענים, דא עוקרא דבראשית. נראו בארץ אימתי, ביום השלישי, דכתיב ותוצא הארץ דין נראו בארץ. עת הזמיר הגיע, דא יום רביעי דהיה ביה זמיר עריצים, מארת חסר. וקול תור, דא יום חמישי, דכתיב וישרצו המים וגו' למעבר תולדות. נשמע, דא יום ששי דכתיב נעשה אדם. דהיה עתיד למקדם עשיה לשמימה, דכתיב (דף א ע"ב) הלא נעשה אדם, וכתיב היום נעשה ונשמע. בארבעין, דא יום שבת דאיהו דוגמת ארץ החיים. (שדא עולם תמא, עולם השמות עולם החסמות).

(גא' רבי אבא) הנענים אליו אנון אבהו דעאלו במחשבה ועאלו בעלמא דאתי ואתנגיו תמן. ומתמן נפקו בגניו ואטמירו גו (גא' ב) גביאי קשוט. אתגילי יוסף ואטמירו ביה, עאל יוסף בארעא קדישא ונציב לון תמן. וברין נראו בארץ ואתגלו תמן. ואימתי אתחזון, בשעתא דאתגלי קשת בעלמא. דהא בשעתא דקשת אתחזו ברין אתגלן אנון, ובההיא שעתא עת הזמיר הגיע עדן לקצין חכין מעלמא. אמאי אשתדכו, בגין דהנענים נראו בארץ. ואלמלא דנראו לא אשתדכו בעלמא, ועלמא לא אתקם. וכאן מקום עלמא וגרים לאבהו ואתגלון. כל יומי דלעאן באווקתא. ובגין אנון רכין דעלמא, עלמא אשתדכו. לקבליהו, (ס"א דא) ונעניו ונעב נעשה לה, אליו אנון ונעניו רכין עולמין דכתיב, (סמות ב) ועשית שנים פרוכים זהב.

בראשית רבי אלעזר פתח (ישעיהו ט) שאו מרום עיניכם וראו מי כרא אלה. שאו מרום עיניכם לאן אתר, לאתר דכל עיניו תליאן ליה. ומאן איהו, פתח עינים, ותמן תדרעון דהאי סתים עתיקא דקמא לשאלה. כרא אלה. ומאן איהו. מ"י. ההוא דאקרי מקצה השמים לעילא. וכלא קיימא ברשומיה. ועל דקמא לשאלה ואיהו בארע סתים ולא אתגליא, אקרי מ"י. דהא לעילא לית תמן שאלה. והאי קצה השמים אקרי מ"י.

ואת אחרא לתתא ואקרי מ"ה. מה בין האי להאי, אלא דקמא סתימא דאקרי מ"י קיימא לשאלה. בין דשאל בר נש ומפשפש לאסתכלא ולמנדע מדרגא דדרגא עד סוף כל דרגין. כיון דמטי תמן. מ"ה. מה ידעת, מה אסתכלתא, מה שפששתא, הא כלא סתים דקדמתא.

ועל דא דנא כתיב, (איכה ב) מה אעידך מה אדמה לה. בד אתחריב פי מקדשא נפק קלא ואמר מה אעידך (גא' ו) ומה אדמה לה. כההיא ס"ה אעידך) בכל יומא ויומא, (וא) אסהידת דן מומין דקמאין דכתיב, (ירמיהו ז) הערתי ככם היום את השמים ואת הארץ. ומה אדמה לה כההוא גונא ממש עטרית לה דעטרין דדישין עבדית לה שלטנו על עלמא דכתיב, (איכה ב) הואת העיר שאמרנו כליית יפי וגו' קרינא לה (תהלים קכ"ב) ירושלים הבנויה בעיר שחברה לה.

כ"ה אשוח לה. כגונא דאנת ותבה, הכי הוא כפיכול לעילא. כגונא דלא עליון השתא כף עמא קדישא בסדרין קדישין. הכי אומנא לה דלא איעול אנה לעילא עד דיעלון כף אילוסף לתתא. ודא איהו נחמה דילה הואיל דדרגא דא אשוח לה בכלא. והשתא דאנת הכא גדול כים שברך. ואי תימא דלית לה קיימא ואקווא. מ"י יפא לה, ודאי ההוא דרגא סתימא עלאה דכלא קיימא ביה ורפא לה ויוקים לה.

מ"י קצה השמים לעילא. מ"ה ועד קצה השמים לתתא (מהו חסדים לחסא). ודא ורית יעקב דאיהו מקריס מן הקצה אל הקצה. מן הקצה

דקמא דאיהו מ"י, אל הקצה כתרוא דאיהו מ"ה. בגין דקאים באמצעייתא. ועל דא מי כרא אלה.

אמר רבי שמעון, אלעזר בני פסוק מילך ויתגלי סתימא דנרא עלאה דכני עלמא לא דעיין. שתיק רבי אלעזר. ככה רבי שמעון וקאים רבנא (גא' סמות) דא.

אמר רבי שמעון, אלעזר מאי אלה. אי תימא לכבא ומזלי, הא אתחזון תמן תדיר. ובמ"ה אתבריאו כמה דאת אמר, (תהלים ז) בדבר יי שמים נעשו. אי על מלין סתימין לא לכתוב אלה דהא איתגליא איהו. אלא דא דא לא אתגליא בר יומא חד דהוונא על ביה ימא, ואתא אלהו ואמר לי רבי, ידעת מה הוא, מי כרא אלה. אמינא ליה אליו שמא ותילהו עובדא דקודשא ברין הוא דאית ליה לבר נש לאסתכלא בהו ולברכה ליה דכתיב, (תהלים ז) כי אראה שמיך מצשה (דף ב ע"א) אצבעותיך וגו' יי אדונינו מה אדיר שמך ככל הארץ.

אמר לי רבי מלה סתימא הוה קמי קדשא ברין הוא, וגלי במתיבתא עלאה ודא הוא. בשעתא דסתימא דכל סתימין בעא לאתגליא, עבר כרישא נקוד"ה דא, ודא סליק למתיו מחשבה. צייר פה כל ציורין. חקק בה כל גליסין.

ואגליה גו בוצינא קדישא סתימא גליפו דחד ציורא סתימא קדש קדישין בנינא עמיקא דנפק מגו מחשבה ואקרי מ"י שירותא (גא' דא) לכבנא. קיימא ולא קיימא. עמיק וסתים בשמא. לא אקרי אלא מ"י. בעא לאתגליא ולא תקרי בשמא (א) ואתלבש בלבוש יקר דנהיר וכרא אלה, וסליק אל"ה בשמא. אתחברון אתון אליו כאליו ואשתלים בשמא אלהים. ועד לא כרא אלה לא סליק בשמא אלהים. ואנון דהבו בעגלא (גא' בעלמא) על דא דנא אמרו (סמות ז) אלה אלהיך ישראל.

וכמה דאשתתף מ"י באלה, הכי הוא שמא דאשתתף תדיר. וברנא דא אתקנים עלמא. ופרח אליהו ולא תמינא ליה. ומניה ידענא מלה דאוקימנא על דא וסתרא דילה. אתא רבי אלעזר וכלהו וכלהו כבריאי ואשתתחו קמיה. ככו ואמרו אלמלא לא אתינא לעלמא אלא למשמע דא די.

אמר רבי שמעון על דא שמא ותילהו במ"ה אתבריאו, דכתיב (תהלים ז) כי אראה שמיך מצשה אצבעותיך וגו' וכתיב, (תהלים ז) מ"ה אדיר שמך ככל הארץ אשר תנה הודך על השמים. על השמים איהו לסלקא בשמא. בגין דכרא נהורא לנהוריה ואתלבש דא כרא וסליק בשמא עלאה. ועל דא בראשית כרא אלהים, דא אלהים עלאה, דהא מ"ה לא הוי הכי ולא אתבני.

אלא בשעתא דאתמשכן אתון אליו (סמות) אל"ה מלעילא לתתא. ואמא אוזיפת לברתא מאנהא וקשיטא לה כקישוטהא. ואימתי קשיטא לה כקישוטהא כדקא חזי. בשעתא דאתחזון קמה כל דכורא, דכתיב, (סמות ז) אל פני הארון יי, ודא אקרי אדון כמה דאת אמר, (ירמיהו ז) הנה ארון הברית אדון כל הארץ. ברין נקטת ה' ואעילת יי, ואתקשיטת כמאני דכורא לקבליהו דכל דבר כישוראל.

ואתוון אתרעין משכן לון ישראל מעילא לגבי אתר דא (תהלים ז) אלה אוקרה. אדכרנא כפומאי ופשקינא דמעא (ברכות נ"ש) מן לאשכא אמתו אלו) וברין אדרם מעילא עד בית אלהים, למתיו אלהים כגונא דיליה. ובמאי, (תהלים ז) כקול רנה ותודה המון חוגג.

אמר רבי אלעזר שתיקא דילי כנא מקדשא לעילא וכנא מקדשא לתתא. וכודאי מלה כסלע משתוקא בתרין. מלה כסלע מה דאמרנא ואתערנא ביה, משתוקא בשמים מה דשתיקנא דאכרו ואיבנו תרין עלמין כחדא.

אמר רבי שמעון מכאן ולהלאה שלימו דקרא, דכתיב, (ישעיהו ט) המוציא כמספר צבאם. תרין דרגין אנון דאיצטרין למתיו רשים כל חד מיניהו. חד דא דאתמר מ"ה. וחד מ"י. דא עלאה ודא תתא. דא עלאה רשים ואמר המוציא כמספר צבאם, המוציא ההוא דאשתמודע ולית כוונתיה. כגונא דא המוציא לחם מן הארץ. המוציא ההוא דאשתמודעא דא דרגא תתא, וכלא חד. כמספר שתי רבוא אנון דקיימין כחדא, ואפיקו חילין לזנייהו דלית לון חשכנא.

(גא' כגונא דא) לקלם, בין אנון שתי, בין כל חילין דילוחו, בשם יקרא. מאי בשם יקרא. אי תימא דקרא לון בשמתהוון, לאו הכי הוא, דאם כן בשמו מיבעי ליה. אלא כמנא דדרגא דא לא סליק בשמא (גא' דא) ואקרי מ"י, לא אוליד ולא אפיק טמירין לזניה אף על גב דכלהו הוו טמירין ביה. כיון דכרא אל"ה ואסתלק בשמיה ואקרי אלהים, ברין כתיבא דשמא דא אפיק לון בשלימו, ודא הוא בשם יקרא, כההוא שם דיליה קרא ואפיק כל זינא וזינא לאתקיימא בשלימותיה. כגונא דא (סמות ז) דא אה קראתי בשם. אדכרנא שמי לאתקיימא בעלאל על קיום אשלימותיה.

ספר הזהר

מנקד

שחבר התנא האלקי
רבי שמעון בר יוחאי זי"ע

נסדר, נערך והוגה מחדש,
בנקוד ופיסוק מלא,
עם מראה מקומות,
בחלוק קטעים לפי הענינים,